

Ankenævnet *for* Forsikring

Den 16. november 2022 blev i sag nr. 98690:

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

mod

Industriens Pensionsforsikring A/S
Nørre Farimagsgade 3
1364 København K

afsagt

k e n d e l s e :

Forsikringstageren har forsikring ved tab af erhvervsevne. I klageskema af 8/9 2022 til nævnet har klagerens advokat bl.a. anført:

"Kort redegørelse for sagen

Twisten i denne sag er hvorvidt klager er berettiget til udbetaling for tab af erhvervsevne.

Ifølge forsikringsbetingelserne er man berettiget til erstatning for tab af erhvervsevne med mere end 50 pct.

Indklagede afviser at udbetale erstatning for tab af erhvervsevne, da de ikke mener klagers erhvervsevne er nedsat med mere end 50 pct. i alle erhverv.

Klager er tilkendt seniorpension, på baggrund af at han alene kan arbejde 15 timer om ugen i sit nuværende erhverv. Det kan derved konkluderes, at klager har et erhvervsevnetab på mere end 50 pct. set i forhold til sit nuværende erhverv.

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring (AES) har truffet afgørelse om, at klager har et erhvervsevnetab på mere end 50 pct. Af afgørelsen fremgår det, at Arbejdsmarkedets Erhvervssikring vurderer, at min klient, på trods af sine funktionsbegrænsninger, vil kunne arbejde 10-15 timer om ugen inden for det ufaglærte område. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring vurderer således, at min klients erhvervsevne er varigt nedsat med mere end 50 pct. i alle erhverv.

Hvad vil du konkret opnå hos selskabet?

Udbetaling af erstatning for tab af erhvervsevne."

Ankenævnet for Forsikring

2.

98690

Selskabet har i brev af 26/9 2022 til nævnet bl.a. redegjort for sagsforløbet og afgørelsen således:

"Selskabet fastholder, at klager ikke kan få udbetaling fra forsikringen ved tab af erhvervsevne, fordi klager ikke har dokumenteret at have et dækningsberettiget erhvervsevnetab.

Sagsfremstilling:

Denne sag handler om, hvorvidt klager har dokumenteret, at han opfylder forsikringsbetingelsernes krav om at have et varigt erhvervsevnetab i ethvert erhverv på mindst halvdelen eller på 2/3.

Forsikringsforhold

Klager bliver via sin daværende arbejdsgiver optaget i arbejdsmarkedspensionsordningen den 1. august 2016, hvor han får en pensionsopsparing med forsikringsdækninger ved erhvervsevnetab, kritisk sygdom og død.

Klager ansøger første gang om udbetaling ved erhvervsevnetab den 4. september 2019 og igen den 20. december 2021.

På ansøgningstidspunktet i september 2019 er klager omfattet af de 'Almindelige forsikringsbetingelser for forsikringer i Arbejdsmarkedspension' gældende fra den 1. januar 2019. Betingelserne fremlægges som bilag A.

Det følger af forsikringsbetingelserne, side 4, at pensionsoversigten, forsikringsbetingelserne og pensionsvejledningen er en del af aftalegrundlaget for pensionsordningen. Pensionsvejledningen fremlægges som bilag B.

I henhold til bilag A dækker forsikringen, når klagers erhvervsevne, på grund af sygdom eller ulykke, er varigt nedsat med minimum halvdelen eller med 2/3 af klagers fulde erhvervsevne. Vurderingen af erhvervsevnen foretages af selskabet og sker ud fra en ren lægelig vurdering.

Der står således i bilag A Kapitel 1, §§ 7, stk.1-2 og 8, stk.1-2:

'§7 Engangsudbetaling ved tab af erhvervsevne (invalidesum)

Den forsikrede kan få ret til en engangsudbetaling ved erhvervsevnetab, når den forsikredes erhvervsevne på grund af sygdom eller ulykkestilfælde skønnes varigt nedsat med halvdelen eller mere af den fulde erhvervsevne i forsikringstiden.

[...]

Det tidspunkt, hvor erhvervsevnen anses for varigt nedsat, er, når det er lægeligt dokumenteret, at erhvervsevnenedsættelsen er varig, og helbredstilstanden ikke kan forventes at blive bedre (skadestidspunkt).

Stk. 2. Forringelsen af erhvervsevnen bedømmes af Industriens Pension under hensyn til den pågældendes helbredsmæssige forhold ud fra en ren lægelig vurdering.

§ 8 invalidepension og betalingsfritagelse (invaliderente og præmiefritagelse)

Ret til pension og/eller betalingsfritagelse ved erhvervsevnetab indtræder, når den forsikredes erhvervsevne på grund af sygdom eller ulykkestilfælde skønnes varigt nedsat med 2/3 eller mere af den fulde erhvervsevne i forsikringstiden.

[...]

Det tidspunkt, hvor erhvervsevnen anses for varigt nedsat, er, når det er lægeligt dokumenteret, at erhvervsevnenedsættelsen er varig, og helbredstilstanden ikke kan forventes at blive bedre (skadestidspunkt).

Stk. 2. Forringelsen af erhvervsevnen bedømmes af Industriens Pension under hensyn til den pågældendes helbredsmæssige forhold ud fra en ren lægelig vurdering.

[...]

Ny regel gældende fra den 1. januar 2022:

Stk. 9.

Forsikrede, som ikke har ret til pension og betalingsfritagelse efter stk. 1, og som har forsikring ved erhvervsevnetab, kan få ret til pension og betalingsfritagelse ved erhvervsevnetab som supplerende seniorpension i op til 3 år, hvis medlemmet får udbetalt offentlig seniorpension i henhold til kapitel 3a i lov om social pension. Den forsikrede skal dokumentere udbetalingen af seniorpension. Retten gælder kun for forsikring ved erhvervsevnetab oprettet som syge- og ulykkesforsikring med solidarisk præmie.

[...]

Stk. 12

Supplerende seniorpension bliver udbetalt med virkning fra det tidspunkt, hvor forsikrede får udbetalt offentlig seniorpension, dog tidligst fra den 1. januar 2022, og stopper, når udbetalingen af offentlig seniorpension stopper, dog senest når den forsikrede har 3 år til folkepensionsalderen. Betalingsfritagelse stopper samtidig med den supplerende seniorpension.'

Forsikringen ved erhvervsevnetab uddybes i 'Pensionsvejledning' gældende fra 1. januar 2019, hvor det beskrives, hvad der lægges vægt på ved vurderingen af erhvervsevnen. Pensionsvejledningen, der er en del af aftalegrundlaget i selskabet, fremlægges som bilag B.

På side 19f i bilag B står således:

'Industriens Pension vurderer tabet af erhvervsevnen i samarbejde med vores lægekonsulenter. Der er tale om en individuel konkret vurdering af, om der er et helbedsbetinget erhvervsevnetab i alle erhverv.

Derfor er tilkendelse fra det offentlige (fx fleksjob eller førtidspension) og afgørelser fra Arbejdsmarkedets Erhvervssikring (fx tilkendelse af erstatning som følge af arbejdsskade, vurdering af varigt mén eller erhvervsevnetab) ikke ensbetydende med, at du også har krav på udbetaling fra Industriens Pension. Årsagen er, at såvel det offentlige som Arbejdsmarkedets Erhvervssikring indtager andre forhold end de rent helbredsmæssige, når de foretager deres vurdering, så deres tilkendelseskriterier er ikke magen til de udbetalingskrav, der er i Industriens Pension.

[...]

Dine muligheder for at få et arbejde, som ligger inden for dine evner, uddannelse, alder og muligheder for erhvervsmæssig omskoling, indgår ikke i vurderingen. Vi lægger alene vægt på, om dit fysiske eller psykiske helbred betyder, at du ikke vil være i stand til at bestride almindelige forekommende jobs.'

Lægelige oplysninger

Det fremgår af speciallægeepikrise den 23. januar 2019 fra speciallæge [i hudsygdomme], jf. bilag C, at klager siden maj 2018 har haft tilbagevendende moderat håndeksem på begge hænder, hvilket har medført sygemelding fra jobbet som [tidligere erhverv]. Klager blev henvist til [hospital 1] på grund af mistanke om allergi overfor skæreolier. Den 19. juni 2019 beskrev speciallægen forværring til moderat/svært skællende håndeksem, og klager fortsatte behandling med salve, jf. Bilag C, sidste side.

Klager søgte den 19. juni 2019 læge på grund af meget slem hovedpine, forhøjet blodtryk, uregelmæssig hjerterytme, dårlig søvn som følge af tanker om sygemelding og hudeksem. Lægen vurderede, at klager klart var i krise men ikke i depression, jf. bilag D. Klager kom i medicinsk behandling med 'metoprolol' mod forhøjet blodtryk og fik recept på sovemedicin samt 6 styk antidepressive piller 'valdoxan'.

Den 25. juni 2019 oplyste klager til sin læge, at han har fået at vide, at han ikke længere må arbejde på hidtidig arbejdsplads på grund af skæreolieallergi. Klagers store problem var, at han på grund af mistet job oplevede opblussen af hans posttraumatiske belastningstilstand, og klager vandrede hvileløst rundt om natten, fordi han ikke kunne sove, jf. bilag C, side 1-2. Lægen henviste klager til psykiatrisk behandling.

Klager påbegyndte behandling den 1. august 2019 i [hospital 2's] Psykiatri, jf. bilag E. ... Klager oplyste, at han var belastet af sine aktuelle situation med usikker fremtid i forhold til helbred, arbejde og økonomi. Det blev vurderet, at klager ikke opfyldte diagnosekriterierne til PTSD, men at klager havde depressiv enkeltepisode af svær grad. Klager blev henvist pakkeforløb for depressiv enkeltepisode, jf. bilag E, sidste side.

[Hospital 2's] Klinik for visitation vurderede den 31. oktober, at klager på grund af sin kulturelle baggrund og indstilling ikke vil kunne opnå effekt af psykoterapi, jf. bilag F.

Speciallæge i psykiatri ... vurderede den 11. februar 2020, at klager havde moderat behandlingskrævende depression, jf. bilag G, sidste side, og klager fortsatte i antidepressiv medicinsk behandling.

Statusattest LÆ 125 fra [hospital 1], hudsygdomme, jf. bilag H, beskrev den 17. februar 2020, at klager havde rigtig god effekt af behandlingen mod eksem, og at der ikke var noget til hinder for, at klager kan fastholde sin tilknytning til arbejdsmarkedet men ikke på samme arbejdsplads.

Statusattest fra den 15. september 2020, [hospital 2's] Psykiatri, jf. bilag I, beskrev, at klagers sjælelige tilstand ikke var hindrende for, at klager ville kunne deltage i beskæftigelsesrettet indsats på betingelse af skånehensyn til klagers hudlidelse. Klagers psykiske tilstand var næppe stationær, fordi klagers depression og tristhed skyldes klagers svære sociale og økonomiske situation. Prognosen var, at klager kunne opnå psykisk bedring, hvis han også opnåede bedring i sin hudeksem.

Ifølge journalen fra [hospital 1], hudsygdomme, den 26. januar 2021, var klagers håndeksem i bero på grund af behandlingen, jf. bilag J, sidste side.

Ambulantepikrise fra [hospital 2] Psykiatri, den 1. marts 2021 beskrev, at klagers tilstand primært relaterer sig til hans håndeksem, og klager blev afsluttet i psykiatrien til opfølgning og fortsat behandling på [hospital 1], afd. for hudsygdomme, jf. bilag K.

Generel helbredsattest den 6. april 2021 fra [klagerens egen læge], jf. bilag L, har beskrevet, at prognosen for klager var tvivlsom, da klager fortsat var i behandling for sin hudeksem og depressive enkeltepisoder.

Statusattest LÆ 125 fra [hospital 1], hudsygdomme, jf. bilag M, beskrev den 15. juni 2021, at klagers hænder aktuelt var i en tilstand, hvor klager burde kunne varetage et arbejde på 15 timer om ugen eller mere, men dette var kraftigt afhængig af, hvad arbejdet indebærer. Klager må ikke blive udsat for kontaktallergener, som klager er overfølsom overfor, og han må ikke have et arbejde med hyppig håndvask eller behov for tætsluttende handsker i længere tid, fordi det vil medføre forværring af klagers hudeksem.

Ambulanteopkøbskrise fra [hospital 1], hudsygdomme, den 7. september 2021 beskrev, at klagers hudeksem nu var i ro, jf. bilag N.

Vurdering fra selskabets lægekonsulent den 25. januar 2022 fremlægges som bilag O:

'Konklusion:

Som jeg vurderer forløbet: Medlem får svær kontaktallergi og må forlade arbejdsmarkedet. Samtidig med behandling på hudafdelingen på [hospital 1] behandles medlem først på mistanke om depression men siden hen ændres diagnosen til såkaldt 'tilpasningsreaktion' og afsluttes derfor af anden psykiater. Som jeg læser psykiaters afsluttende notat hænger reaktionen sammen med allergien. Og som det fremgår af afsluttende notat fra [hospital 1], er allergien nu bragt i ro. Langvarigt sygdomsforløb med fysik og psykisk sygdom/belastning skønnes at være væsentlig bedret i det lange forløb. Der skønnes IKKE dokumentation for permanent EET > 50% i alle erhverv grundet sygdomme. Medlem skal forsøges at starte langsomt op i skåne-erhverv, der ikke belaster hænder.

MVH [selskabets lægekonsulent], speciallæge i intern medicin, den 25/1, 2022'

Faktiske omstændigheder

Klager blev sygemeldt den 3. juni 2019.

Den 4. september 2019 modtager selskabet klagers ansøgning om udbetaling ved tab af erhvervsevne, jf. bilag P, med henvisning til klagers eksem/allergi på hænderne.

Selskabet meddelte afslag på udbetaling den 27. maj 2020, jf. bilag Q, med henvisning til, at klagers helbreds-mæssige tilstand ikke var lægeligt dokumenteret stationær. Selskabet henviste til, at klager fortsat var i behandling hos psykiater og på [hospital 1], afdeling for hudsygdomme.

Advokaten søgte på klagers vegne om udbetaling den 21. september 2021 med henvisning til, at klager var bevilget offentlig seniorpension, og at klagers helbreds-mæssige tilstand derfor var stationær, jf. bilag R.

Selskabet meddelte afslag den 23. februar 2022, jf. advokatens bilag 1, med den begrundelse, at der ikke var lægeligt dokumentation for, at klagers erhvervsevne var nedsat med mindst halvdel i ethvert erhverv.

Advokaten klagede den 15. juli 2022, jf. bilag 4, over afslaget med henvisning til, at Arbejdsmarkedets Erhvervssikring den 12. juli 2021 havde anerkendt, at klagers erhvervsevnetab var på 75%, jf. bilag 3.

Selskabet meddelte afslag på udbetaling den 3. august 2022, jf. bilag 5, med henvisning til, at klagers velbehandlede sygdomme ikke medfører et permanent erhvervsevnetab på mere end halvdelen i ethvert erhverv, såfremt arbejdsfunktionen ikke belaster klagers hænder og udløser eksem. Selskabet skrev også, at Arbejdsmarkedets Erhvervssikring den 12. juli 2021 havde anerkendt, at klagers erhvervsevnetab midlertidigt var nedsat med 75% ud fra en økonomisk vurdering af klagers indtjeningsmuligheder.

Selskabet bevilgede udbetaling af supplerende ydelse ved seniorpension, jf. bilag 5, side 2, med virkning fra den 1. januar 2022, fordi tilkendelse af denne ydelse sker på et rent objektivi grundlag, dvs. uden helbredsbedømmelse. Udbetalingen til klager fortsætter til den 1. februar 2024 og stopper derefter, hvis klager ikke inden det tidspunkt har dokumenteret et varigt erhvervsevnetab på 2/3 i alle erhverv.

Selskabets begrundelse

Det er selskabets synspunkt, at klager ikke har ret til invalidesum, invalidepension og betalingsfritagelse, idet klagers erhvervsevne ikke er lægeligt dokumenteret varigt nedsat med halvdelen eller 2/3 i alle erhverv (den generelle erhvervsevne).

Klager har ikke bevist, at der er lægelig dokumentation for, at klagers erhvervsevne varigt er nedsat med mindst halvdelen i ethvert erhverv.

Klager har derimod bevist, at han har en erhvervsevnenedsættelse på grund af sygdom i sit hidtidige erhverv som [tidligere erhverv]. Selskabet er således enig med klager i, at han ikke kan arbejde som [tidligere erhverv] fremover, da han har et fagspecifikt erhvervsevnetab.

Selskabet finder også, at der er lægelig dokumentation for, at klager ikke kan varetage et job, hvor klager kan blive udsat for materialer og stoffer, som klager er overfølsom overfor ligesom, at han ikke må have et arbejde med hyppig håndvask eller behov for tætsluttende handsker i længere tid, fordi det vil medføre forværring af klagers håndeksem.

Det er selskabets opfattelse, at klager burde være i stand til at varetage et arbejde på mere end halv tid, hvis han får mulighed for at udføre arbejdsopgaver med relevante skånehensyn overfor klagers hænder og allergi, jf. statusattest LÆ 125 fra [hospital 1], hudsygdomme, jf. bilag L.

Efter selskabets opfattelse har klager ikke længere en erhvervsevnenedsættelse som følge af sin psykiske tilstand, fordi den langsomt er bedret gennem hele behandlingsforløbet og i takt med, at der er kommet ro på klagers primære sygdom i form af erhvervs- og allergibetinget eksem på hænderne, jf. ambulantepikrise fra [hospital 2's] psykiatri, den 1. marts 2021, jf. bilag N.

Selskabet vil gerne henlede Ankenævnets opmærksomhed på, at det faktum, at klager er blevet tilkendt offentlig seniorpension, ikke udgør dokumentation for en dækningsberettiget erhvervsevnenedsættelse. Det fremgår tydeligt af bilag B, at selskabet ikke er bundet af kommunale afgørelser, idet tilkendelseskriterierne er grundlæggende forskellige.

I den forbindelse skal nævnes, at selskabet pr. 1. januar 2022 har indført et nyt produkt, som giver mulighed for udbetaling af supplerende ydelse ved seniorpension, når det offentlige har tilkendt en sådan, og ydelsen har samme beløbsstørrelse som den månedlige udbetaling ved tab af erhvervsevne. Der er ved den supplerende seniorpension med andre ord ikke tale om en konkret individuel vurdering af erhvervsevnen, som det er tilfældet ved tilkendelse fra forsikringen ved tab af erhvervsevne.

Selskabet bevilgede supplerende ydelse ved seniorpension til klager fra den 1. januar 2022, jf. bilag S.

Supplerende ydelse ved seniorpension kan udbetales i op til tre år, og udbetalingen stopper, når forsikrede har tre år til folkepensionsalderen. Forsikrede har betalingsfritagelse i samme periode, som den supplerende seniorpension bliver udbetalt i.

Selskabet har også lagt vægt på, at klager ikke har været i virksomhedspraktik eller anden kommunal arbejdsprøvning, hvorfor det ikke nærmere er undersøgt i hvilket omfang, at klager ville være i stand til at arbejde indenfor det bredere arbejdsmarked under iagttagelse af medlemmets skånehensyn i forhold til sine hænder og allergi. Ankenævnet har også i kendelserne 97157 og 98015 lagt vægt på ingen eller begrænset virksomhedspraktik i sager, hvor selskabets medlemmer er tilkendt offentlig seniorpension.

Selskabet bemærker herved, at der fra lægeligt hold er peget på, at klager burde kunne varetage et arbejde på 15 timer om ugen eller mere, jf. statusattest LÆ 125 den 15. juni 2021 fra [hospital 1], hudsygdomme, jf. bilag L, samt, at klagers sjælelige tilstand ikke var hindrende for, at klager ville kunne deltage i beskæftigelsesrettet indsats, jf. statusattest fra den 15. september 2020, [hospital 2's] psykiatri, jf. bilag I.

Det følger af forsikringsretlige principper, og er fastslået i retspraksis, at bevisbyrden for et dækningsberettiget tab påhviler klager. Det er således klager, der skal føre bevis for, at han i forsikringstiden opfylder forsikringsbetingelsernes krav til invalidesum, invalidepension og betalingsfritagelse. Dette bevis har klager ikke ført, fordi klagers helbredsmæssige tilstand ifølge de lægelige oplysninger ikke medfører en dækningsberettiget erhvervsevnenedsættelse i ethvert erhverv."

Klagerens advokat har i brev af 29/9 2022 til nævnet bl.a. anført:

"Supplerende sagsfremstilling:

Det fremgår af den i sagen udarbejdede statusattest af 15. juni 2021, sagens bilag M, s. 4, at *'Aktuelt er hænderne i en tilstand hvor patienten burde kunne varetage et arbejde på 15 timer om ugen eller mere, men dette er kraftigt afhængigt af hvad arbejdet indebærer. Såfremt patienten har et arbejde hvor han bliver eksponeret for kontaktallérgener som han er allergisk overfor, eller hvor der er 'vådt arbejde' (dvs. hyppig håndvask eller behov for brug af tætsluttende handsker i længere tid), så vil patienten ikke kunne varetage arbejdet, da det vil medføre forværring af håndeksemet.'*

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring (AES) har ved ny afgørelse af 2. september 2022, bilag 6, vurderet klagers Erhvervsevnetab til 75 pct., det fremgår af afgørelsen at AES som udgangspunkt skal vurdere klagers erhvervsmuligheder mere bredt i forhold til den vurdering som foretages i forbindelse med tilkendelse af Seniorpension.

Der ligger ved afgørelsen vægt på, at klager ikke vil kunne vende tilbage til sit arbejde som [tidligere erhverv] og derfor vil være henvist til ufaglært arbejde. Dertil konkluderes, bilag 6., s. 4, *'Mange af disse jobs er belastende for din kontakteksem, da der ofte er tale om arbejde inden for rengøring, byggebranchen, renovation og køkken. Det har du vanskeligt ved at klare med dine skånehensyn.'*

At klager ikke har været i virksomhedspraktik eller anden kommunal arbejdsprøvning, bør ikke i sig selv afskære klager fra at modtage udbetaling for tab af erhvervsevne, det bør ligeledes indgå i vurderingen, at det ved ufaglært arbejde ikke er muligt at varetage de nødvendige skånehensyn til klager.

Det må derfor lægges til grund, at klagers erhvervsevne også er nedsat til mindre end 50 pct. på det brede arbejdsmarked, ligesom det må forventes at det ikke på forsvarlig vis har været muligt at sende klager i arbejdsprøvning, idet det heller ikke ved arbejdsprøvning i ufaglærte jobs er muligt at varetage de for klager nødvendige skånehensyn."

Nævnet har fået forelagt bilag fra sagen, hvoraf nogle gengives nedenfor. Af speciallægeepikrise af 31/1 2019 fra speciallæge i hudsygdomme fremgår bl.a.:

"Aktuelle: Siden maj 2018 eksemforandringer på hænder og fingre samt i periode ant på hals.

...

Obj.: På foto fra december ses vesikuløse eksemforandringer på siden af fingre og i fingerinterstitier samt tørt eksem på håndrygge og fingre palmart. Moderat eksem.

I dag ses tørt eksem på alle fingre dorsalt og sideflader. Mildt til moderat eksem.

Let eksem ant på hals på foto og diskret d.d. Obs poikiloderma civatte."

Af ambulantepikrise af 22/5 2019 fra hospital 1 fremgår bl.a.:

"Debut maj 2018 af eksem på hals, bryst og hænder. Forværret over de sidste 8 mdr. Nu også i hårbund. Behandlet med elidel og elocon med effekt, men recidiv. Bedring i ferier og weekender og under sygemelding, arbejder nu igen."

Af speciallægeepikrise af 19/6 2019 fra speciallæge i hudsygdomme fremgår bl.a.:

"Moderat til svær skællende håndeksem d.d."

Af journalnotat af 19/6 2019 fra klagerens egen læge fremgår bl.a.:

"Desuden hovedpine meget slem som han ikke plejer at have. Bt for højt og urelm. hjerte rytme. Sover dårligt/ikke pga. hud tanker og hans sygemelding gennem 2 mdr. Føler sig nervøs helt unormalt bekymret som han aldrig før har haft. Han er klart i krise. Scorrer ikke til dep.

Han bør sove Rp: imovane (Senere måske blot Phenergan)

Telfast for kløen han her generelt.

Medgives 6 stk. valdoxan 5 mg. - han må tage ½ max * 3 dgl.

Kommer her til lab og EKG. Så til svar hos mig.

Får tager rgt pga. smerter i håndled og nakke hvirvler."

Af journalnotat af 25/6 2019 fra klagerens egen læge fremgår bl.a.:

"Hans helt store problem er hans /Posttraumatiske belastningstilstand/ er blevet aktiveret af mistet erhverv pga. allergi sygdom."

Af ambulanteoplysning af 1/8 2019 fra psykiatrisk afdeling på hospital 2 fremgår bl.a.:

"AKTIONSDIAGNOSE:

A DF322 Depress. enkeltepisode af svær grad u psykot. sympt.

...

Tidligere psykiatrisk sygdom og behandling:

... Har ikke tidligere været diagnosticeret med og behandlet for psykisk sygdom. De sidste 20 år i fast arbejde, som [tidligere erhverv]. Har været god til det og glad for sit arbejde. Skiftede job efter 15 år på samme arbejdsplads. 3-4 år på aktuelle arbejdsplads. Er glad for det. Siden maj sidste år udviklet allergi overfor skæreeolie. De sidste 2 mdr. sygemeldt. Har fået at vide, at han ikke kan arbejde på vanlig arbejdsplads pga. allergien. Følges på [hospital 1] og af hudlæge. På trods af sygemeldingen er tilstanden ikke bedret. Oplever tværtimod at hudgener tager til, hvilket [fami-
liemedlem] bekræfter. Siden marts forværring med søvnproblemer, hypertension, uregelmæssig hjerte rytme og hovedpine.

Nuværende psykiatrisk sygdom og behandling:

Patienten har ingen flashbacks, påtrængende erindringer, mareridt eller stærkt ubehag, i relation til et tidligere traume. Er belastet af den aktuelle situation, med usikker fremtid i forhold til helbred, arbejde og økonomi. Gennem længere tid, min 2 uger, været trist til mode det meste af tiden. Har vedvarende bekymringer for fremtiden, sin allergi - om den går væk eller det er en alvorlig sygdom, for økonomi og børnenes fremtid og uddannelse, hvis han fortsat ikke kan arbejde og om han kan være en god ægtf. Selvtilliden er væk. Mangler energi og kræfter hele tiden og har ingen lyst til daglige gøremål. Formår ikke at konc. sig om noget, f.eks. at hjælpe ægtf. Konc. og hukkommelse er nedsat. Glemmer ting, f.eks. aftaler. Tjekker flere gange om han har aftaler, har husket at låse, om han har husket sine ting, før han skal ud ad døren. Er rastløs, med indre uro og har svært ved at forholde sig i ro. Tager briller af og på, i forbindelse med uroen. Er optaget af sin eksem, f.eks. om den breder sig. Oplever at eksem forværres når han f.eks. er i kontakt med plastik ting. Er mere stille og holder sig hjemme. Bryder sig ikke om at være hjemmefra, f.eks. købe ind eller bruge offentlig transport. Føler at folk kigger på ham og tænker han ser mærkelig/dårlig ud, hvilket kollegaer har sagt. Søvn er dårlig med indsovningsbesvær og nedsat søvn pga. uro, hudkløe og mange tanker/bekymringer om fremtiden. I nat sovet max 3 t. Appetitten er nedsat. Ingen vægttab. I forbindelse med uro og bekymringstanker kommer der følelse af åndenød (hiver efter vejret) og sveden. Ingen aktuelle selvmordstanker. Ingen dårlig samvittighed/skyldfølelse.

...

Vurdering

... Opfylder aktuelt ikke kriterierne for PTSD. Fremtræder klinisk let agiteret. Opfylder kriterierne for en depressiv enkeltepisode, aktuelt i svær grad uden psykotiske sympt. Aktuelt ingen øget selvmordsrisiko.

...

Visiteres til pakkeforløb for depressiv enkeltepisode."

Af ambulanteepikrise af 31/10 2019 fra psykiatrisk afdeling på hospital 2 fremgår bl.a.:

"1. Diagnose: Aktionsdiagnose: F. 32.1 depressiv enkelt episode af moderat grad.

...

Pt har haft samtaler med ut samt overlæge i psykiatri ... Begge behandlere har vurderet at pt pga. sin kulturelle baggrund samt indstilling til behandlingen ikke vil kunne opnå effekt af den psykoterapeutiske metode: KAT. Pt beskriver at han ikke finder den store relevans i at indgå i et forløb med KAT."

Af speciallægeepikrise af 11/2 2020 fra speciallæge i psykiatri fremgår bl.a.:

"Efterforløbet er præget af svær depression, og patienten er nu vedligeholdt med mirtazapin 45 mg, der er startet kombination med sertralin som gjorde at han fik det værre (smerter), og han har fra dags dato nu forsøgt kombineret med cymbalta i lav dosis 30 mg. Der foreligger således psykiatrisk set stadig en svært behandlingstrængende depression, som gør ham pt. uarbejdsdygtig i sig selv, samtidig med at de somatiske gener har samme negative indflydelse. Diagnosen herfra er behandlingskrævende svær depression, behandlingsmuligheder, se det anførte, i første omgang støttende samtaler og medicinsk behandling som endnu ikke har vist den optimale effekt og der prøves nu nyt præparat.

Der afventes løbende kontroller på [hospital 1].

Patienten kan under ingen omstændigheder tænkes ind i noget kendt arbejdsmarked for tiden og beskæftigelsesrettet indsats på nuværende tidspunkt er for tidligt/meningsløst jævnfør patientens lidelser, og det anbefales at vende tilbage om 2 til 3 måneder med henblik på om en psykisk bedring skulle være opnået."

Af lægeattest af 17/2 2020 fra hospital 1 til kommunen fremgår bl.a.:

"Ovenstående patient har været fulgt på hudafdelingen, [hospital 1] siden maj 2019 pga. eksem, som han har haft siden maj 2018. Her har vi primært set det på hænderne. Vi har fundet ud af, at patienten er allergisk overfor methylisothiazolinone, som han har været udsat for på arbejdet. Han har arbejdet som [tidligere erhverv] hos [arbejdsplads] siden oktober 2015. Her har han håndteret han op til 600 stk. fræsede plastikelementer i flere timer dagligt. Elementerne kommer våde ud med kølevæske på der har været blandet op med antiskummiddel som indeholder methylisothiazolinone. Vi har undersøgt brugt kølevand for isothiazolinone, og den test er positiv. Det er vurderet at patientens eksem skyldes denne eksponering og at der er tale om relevant allergi. Patienten har brugt mange forskellige handsker, men fik stadig eksem ved håndled og op ad underarme.

Vi har startet behandling med først lokalsteroid og med methotrexat siden aug. 2019, som foreløbig har haft rigtig god effekt. Ved sidste besøg var der ikke længere eksemforandringer. Der er ikke noget til hinder for at patienten kan fastholde sin tilknytning til arbejdsmarkedet, men han kan ikke arbejde på den nuværende arbejdsplads i den funktion han har været i. Man bør skifte skummiddel, så der ikke er methylisothiazolinone i. Vi har trappet lidt ned i medicin dosis, og kan

formentlig over længere tid trappe helt ud af behandlingen hvis patienten holder sig fra alt der indeholder methylisothiazolinone (f.eks. skummidlet og kølevæsken på arbejdet).

Methylisothiazolinone er deklarationspligtigt, dog ikke i maling, som godt kan indeholde stoffet uden at det kan læses på etiketten. Kan patienten holde sig fra stoffet, kan vi formentlig trappe ud af behandlingen uden af eksemet kommer igen."

Af statusattest af 15/9 2020 fra psykiatrisk afdeling på hospital 2 fremgår bl.a.:

"For så vidt angår diagnosen er denne en blanding af en egentlig depression og en tristhed hos patienten over, at han er havnet i en svær social og økonomisk situation. For så vidt angår prognosen er denne formentlig i høj grad relateret til, hvorledes det går med patientens dermatologiske lidelse, da denne og de deraf følgende bekymringer er meget fremtrædende hos patienten. Patienten er aktuelt i psykofarmakologisk behandling og er, så vidt jeg ved, også i dermatologisk behandling.

På spørgsmålet om hvor vidt han kan deltage i beskæftigelsesrettet indsats synes hans sjælelige tilstand ikke at være forhindrende herfor. Man bør dog iagttage hans dermatologiske lidelse. Tilstanden er næppe stationær, idet det er forventningen, at patienten vil kunne få det begge. Dette er dog som anført i høj grad afhængigt af resultatet af den dermatologiske behandling."

Af journalnotat af 26/1 2021 fra klagerens egen læge fremgår bl.a.:

"Kontrol håndeksem i mtx behandling.

Eksem i bero på nuværende behandling. Klager dog over tilkomst af tør hud op ad arme og en smule eksem på bryst.

Objektivt ses tør hud på hænder men eksem i bero. Lettere dermatit forandringer på bryst."

Af ambulanteoplysning af 1/3 2021 fra psykiatrisk afdeling på hospital 2 fremgår bl.a.:

"Han fremstår præget af disse belastninger, men ikke genuint endogent melankoliform depressiv. Han forsøges behandlet mhp. at afhjælpe søvnbesvær og gøre ham mere robust i forhold til de belastninger, han står overfor grundet dermatologisk sygdom og socialøkonomisk situation. Der er ingen udtalte behandlingsgennembrud, hvilket bestyrker hypotesen om, at tilstanden primært relaterer sig til hans allergisygdom. Vi kan næppe gøre mere for ham, hvorfor han afsluttes til opfølgning og fortsat behandling i Dermatologisk aarb. på [hospital 1] samt primærsektor."

Af generel helbredsattest af 6/4 2021 fra klagerens egen læge fremgår bl.a.:

"Prognose?

Dubia, da han ikke er ude af hans depressive episoder og heller ikke færdig behandlet på Dermatologisk afd. men han er tildelt 20% invaliditet pga. allergi og der er verserende sag om erstatning/erhvervs evne tab.

...

Vurderes det at [klageren] kan deltage i beskæftigelsesrettet indsats?

Hans psykiske tilstand gør han ikke kan overskue hans sygdomstilstand, så det vurderes aktuelt at være uden mening. Jeg mener at [hospital 1] hud afdeling skal ind over så han ikke sættes til job indsats det forværrer tilstanden."

Af statusattest af 15/6 2021 fra hospital 1 fremgår bl.a.:

"2) Forventes de pågående behandlinger ud fra en lægelig vurdering med sikkerhed at kunne genskabe en funktionsevne, der gør at patienten kan varetage et job på 15 timer eller mere ugentligt? Hvis ja, hvad er det forventede tidsperspektiv?"

Patienten har været i langvarig behandling med systemisk immundæmpende medicin (methotrexate) for at dæmpe symptomerne. Ved sidste besøg i april 2021 forsøgte vi at pausere denne behandling, og aktuelt behandles patienten kun med stærke binyrebarkhormoncremer og fugtighedscremer. Aktuelt er hænderne i en tilstand hvor patienten burde kunne varetage et arbejde på 15 timer om ugen eller mere, men dette er kraftigt afhængigt af hvad arbejdet indebærer. Såfremt patienten har et arbejde hvor han bliver eksponeret for kontaktallergener som han er allergisk overfor, eller hvor der er 'vådt arbejde' (dvs. hyppig håndvask eller behov for brug af tætslutende handsker i længere tid), så vil patienten ikke kunne varetage arbejdet. da det vil medføre forværring af håndeksemet.

3) Er der tale om en eller flere kroniske lidelser der med sikkerhed vil medføre et varigt funktionstab?"

Patienten har et kronisk håndeksem som vi aktuelt har fået nogenlunde under kontrol. Såfremt han bliver eksponeret for et arbejde der indebærer brug af hænderne som kan forværre hans tilstand vil sygdommen blive værre og medføre yderligere kroniske forandringer på hænderne."

Af ambulantepikrise af 7/9 2021 fra hospital 1 fremgår bl.a.:

"Tidligere behandlet med MTX. Seponeret i april 2021.

Eksem i ro siden da, men enkelte perioder med begyndende vesikler. Smøring med elocon i et par dage medfører remission."

Af Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse af 12/6 2021 i arbejdsskadesagen fremgår bl.a.:

"Dit aktuelle tab af erhvervsevne på grund af arbejdsskaden er 75 procent.

...

Du kan ikke få udbetalt engangsbeløb

Du kan ikke få erstatning udbetalt som engangsbeløb, da denne afgørelse er midlertidig.

(Lov om arbejdsskadesikring § 27, stk. 1)

...

Begrundelse

...

Vi har set på, hvilke funktionsbegrænsninger du har som følge af arbejdsskaden, og hvordan de påvirker dine muligheder for at tjene penge ved arbejde sammenlignet med, hvad du kunne tjene uden arbejdsskaden

Vi har tidligere fastsat dit varige men til 20 procent. Godtgørelsen for varigt men blev tilkendt for gener i form af svært tørre hænder og opblussen hver 14. dag. Vi vurderer, at du har moderate forandringer og hyppige udbrud. Du skal skånes for opgaver, hvor du er i kontakt med Methylisothiazolione (MI).

Ud over arbejdsskaden har du fået psykiske gener i form af svær depression. Det fremgår af lægeattest 125 af 11. februar 2020, at det efterfølgende forløb er præget af svær depression, som du bliver behandlet for. Det fremgår også, at der psykiatrisk set foreligger en svært behandlingstrængende depression, som gør dig uarbejdsdygtig i sig selv. Det fremgår af journal fra egen læge, at du gik til lægen med psykiske gener første gang den 30. april 2019. Herefter går du jævnligt til læge med psykiske gener.

Vi vurderer, at du på grund af dine samlede gener ikke vil kunne vende tilbage til dit arbejde som [tidligere erhverv] i samme omfang som før skaden. Årsagen er, at jobbet indebærer mange funktioner, der vil være belastende for din allergiske eksem. Det er eksempelvis kontakt med Methyloisothiazolione (MI), der er et antiskum-middel, der anvendes i forbindelse med arbejdet.

Du vil heller ikke kunne arbejde indenfor andre arbejdsområder til samme løn.

Du har nogle begrænsninger, når du skal finde et nyt job på det brede arbejdsmarked. Du har en alder, hvor det ikke er forventeligt, at du omstiller dig til en anden branche eller et andet erhverv. Du har heller ikke været gennem et egentligt afklaringsforløb, der beskriver din aktuelle erhvervsevne. Det er på nuværende tidspunkt usikkert, i hvilket omfang du kan arbejde – særligt henset til dine psykiske gener, der er opstået i forbindelse med din sygdom.

Vi vurderer, at du burde kunne arbejde inden for det ufaglærte område på 10-15 timer om ugen på trods af dine funktionsbegrænsninger. Det er indgået i vores vurdering, at du aktuelt vurderes uarbejdsdygtig grundet depression. Vi har dog også lagt vægt på, at det aktuelt er usikkert i hvilket omfang du kan arbejde, da du ikke har været gennem et afklaringsforløb, ligesom der ikke aktuelt er planer om et afklaringsforløb. Vi vurderer, at du aktuelt vil kunne tjene cirka 80.000-120.000 kroner.

Før skaden kunne du tjene omkring 421.000 kroner årligt i 2019-niveau (se beregningen i afsnittet om årsløn nedenfor). Det svarer til omkring 440.000 kroner årligt i 2021-niveau.

Det betyder, at vi har fastsat dit tab af erhvervsevne som følge af arbejdsskaden til 75 procent, indtil der foreligger en nærmere afklaring af din arbejdssevne.

...

Vi vurderer derfor, at din depression kan henføres til den anerkendte arbejdsskade, og at der derfor ikke er grundlag for at fradrage i erstatningen."

Af Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse af 2/9 2022 i arbejdsskadesagen fremgår bl.a.:

"Afgørelse: Du får erstatning for tab af erhvervsevne

Vi skriver til dig, fordi vi har undersøgt din arbejdsskadesag igen og nu har truffet en endelig afgørelse om, at dit tab af erhvervsevne fortsat er 75 %. Det drejer sig om allergisk kontakt eksem. Det betyder, at udbetalingen af din månedlige erstatning fortsætter uændret.

...

Sådan har vi vurderet dit tab af erhvervsevne

Vi traf senest afgørelse om dit tab af erhvervsevne den 12. juli 2021. Du modtog sygedagpenge. Dit tab af erhvervsevne blev fastsat til 75 procent. Vi har skrevet til dig, at vi ville vurdere dit tab af erhvervsevne igen. Vi har nu truffet en ny afgørelse om dit tab af erhvervsevne.

Du er tilkendt seniorpension fra den 1. oktober 2021, og din erhvervsmæssige situation er afklaret. Vi har derfor truffet en endelig afgørelse om dit tab af erhvervsevne som følge af arbejdsskaden. Seniorpension (ATP) vurderer, at din helbredssituation er en så betydelig barriere for din tilknytning til arbejdsmarkedet, at du ikke vil kunne genoptage dit seneste arbejde og arbejde mere end 15 timer om ugen.

Seniorpension tilkendes på baggrund af vurdering af de helbredsmæssige gener og dine funktionsbegrænsninger sammenholdt med muligheden for at genoptage det seneste job. Ved vurderingen af seniorpension må der ikke foretages en bred vurdering af dine muligheder for at arbejde inden for alle jobs og arbejdsområder.

AES skal i modsætning hertil foretage en vurdering af, hvilke funktionsbegrænsninger du har som følge af arbejdsskaden, og hvordan de påvirker dine muligheder for at tjene penge ved arbejde sammenlignet med, hvad du kunne tjene uden arbejdsskaden.

AES skal derfor som udgangspunkt vurdere dine erhvervsmuligheder mere bredt i forhold til arbejdsmarkedet. Se f.eks. Ankestyrelsens principmeddelelse U-6-07 om fastsættelse af erstatning for tab af erhvervsevne til personer, der gik på efterløn. I sagerne var vurderingen blandt andet, om tilskadekomne kunne genoptage seneste job eller om tilskadekomne burde kunne arbejde flere timer inden for andre arbejdsområder.

AES skal blandt andet lægge vægt på din alder, uddannelsesniveau samt hidtidige erhverv. Kravet til at man skal arbejde inden for nye arbejdsområder er dog mindre, når man er tæt på folkepensionsalderen. Se f.eks. Ankestyrelsens principmeddelelse 133-09.

Vi har set på, hvilke funktionsbegrænsninger du har som følge af arbejdsskaden, og hvordan de påvirker dine muligheder for at tjene penge ved arbejde sammenlignet med, hvad du kunne tjene uden arbejdsskaden

Vi har tidligere fastsat dit varige mén til 20 procent. Godtgørelsen for varigt mén blev tilkendt for gener i form af svært tørre hænder og opblussen hver 14. dag. Vi vurderer, at du har moderate forandringer og hyppige udbrud. Du skal skånes for opgaver, hvor du er i kontakt med Methylothiazolone (MI). Ifølge lægeattesten udfærdiget den 15. juni 2021, skal du også skånes for vådt arbejde, det vil sige, arbejde der kræver hyppig håndvask eller brug af tætsluttende handsker, da det vil medføre forværring af din håndeksem.

I forbindelse med erhvervssygdommen udviklede du svær depression som også påvirkede din arbejdsevne.

Vi vurderer, at du på grund af dine gener ikke kan vende tilbage til dit arbejde som [tidligere erhverv]. Årsagen er, at jobbet indebærer mange funktioner, der vil være belastende for din allergiske kontakteksem, som for eksempel berøring af forskellige væsker og vask af hænder. Vi vurderer samtidig, at du på trods af tidligere uddannelse og erfaring heller ikke vil kunne opnå samme indtjening som før arbejdsskaden på 421.000 kroner indenfor andre arbejdsområder.

Du har ikke været i afklaringsforløb eller praktik, som kan beskrive din aktuelle arbejdsevne. Der er dermed ikke sket en yderligere afklaring af din arbejdsevne siden vores tidligere afgørelse.

Vi vurderer derfor fortsat, at du burde kunne arbejde inden for det ufaglærte område på 10-15 timer om ugen på trods af dine funktionsbegrænsninger. Vi vurderer, at du aktuelt vil kunne tjene cirka 80.000-120.000 kroner.

Vi har lagt vægt på, at du vil være henvist til ufaglært arbejde. Mange af disse jobs er belastende for din kontakteksem, da der ofte er tale om arbejde inden for rengøring, byggebranchen, renovation og køkken. Det har du vanskeligt ved at klare med dine skånehensyn. Du har derudover en alder, hvor det ikke er forventeligt, at du omstiller dig til en anden branche eller et andet erhverv.

Arbejdsskaden har derfor medført, at du står mere begrænset til rådighed for arbejdsmarkedet.

Vi er opmærksomme på, at det fremgår af lægeattesten udfærdiget den 15. juni 2021, at lægen vurderer, at du kan arbejde mere end 15 timer om ugen, hvis dine skånehensyn tilgodeses. Oplysningen har ikke ført til en ændret vurdering, fordi vi vurderer, at det er begrænset, hvilket arbejde du kan varetage på det brede arbejdsmarked med dine forudsætninger. Endvidere har vi lagt vægt på, at du ikke har været gennem et egentligt afklaringsforløb, der beskriver din aktuelle erhvervsevne. Det er derfor usikkert, i hvilket omfang du kan arbejde.

Før skaden kunne du tjene 421.000 kroner årligt i 2019-niveau (se beregningen i vores afgørelse om årsløn af 12. juli 2021). Det svarer til 445.000 kroner årligt i 2022-niveau.

Det betyder, at vi fortsat har fastsat dit tab af erhvervsevne som følge af arbejdsskaden til 75 procent.

Vi er opmærksomme på, at du efter arbejdsskaden, har fået psykiske gener, som debuterede i april 2019. Vi vurderede i vores seneste afgørelse, at dine psykiske gener kan henføres til denne erhvervssygdom, og derfor er der ikke grundlag for en nedsættelse af din erstatning. Vi har ikke modtaget oplysninger om, at din helbredsmæssige situation er ændret. Derfor nedsætter vi fortsat ikke dit tab af erhvervsevne.

Vi er også opmærksomme på, at du oplyser til opfølgningssamtalen den 13. juli 2021, at du oplever bivirkninger til Covid-19 vaccinen i form af daglig hovedpine og natlige kramper i benene. Derudover har du oplevet blod i afføringen. Vi vurderer, at oplysningerne ikke kan medføre et fratræk i din erstatning. Årsagen er, at der ikke er dokumenteret varig nedsat funktionsevne som følge af Covid-19 vaccinen.

Vi vurderer derfor, at din overgang til seniorpension er begrundet i arbejdsskaden, da det ikke kan anses for overvejende sandsynligt, at andre forhold ville have påvirket din erhvervsevne yderligere, hvis arbejdsskaden ikke var sket."

Af pensionsvejledningen gældende fra 1/1 2019 fremgår bl.a.:

"FORSIKRING VED TAB AF ERHVERVSEVNEN

Pensionsordningen indeholder en forsikring, som du kan få udbetaling fra, hvis du varigt mister din erhvervsevne på grund af helbredsmæssige årsager. Du skal have mistet din erhvervsevne i alle erhverv, før du kan få udbetaling.

Forsikringen indeholder for det første en engangsudbetaling, som du kan få, hvis du mister halvdelen af erhvervsevnen. For det andet indeholder forsikringen en månedlig pension og en betalingsfritagelse ved erhvervsevnetab, som du kan få, hvis du varigt mister mindst 2/3 af erhvervsevnen.

Formålet med forsikringen er at yde økonomisk støtte til medlemmer, der af helbredsmæssige grunde helt eller delvist er forhindret i at arbejde i noget erhverv.

Derfor kan du kun få udbetalt forsikringen, hvis nedsættelsen af erhvervsevnen er varig og skyldes rent helbredsmæssige forhold. For at få ret til pension ved erhvervsevnetab er det yderligere et krav, at indbetalingerne fra din arbejdsgiver er ophørt, og at du ikke arbejder i et fleksjob eller i anden støttet beskæftigelse på grund af helbredsmæssige begrænsninger.

Industriens Pension vurderer tabet af erhvervsevnen i samarbejde med vores lægekonsulenter. Der er tale om en individuel konkret vurdering af, om der er et helbedsbetinget erhvervsevnetab i alle erhverv.

Derfor er en tilkendelse fra det offentlige (fx fleksjob eller førtidspension) og afgørelser fra Arbejdsmarkedets Erhvervssikring (fx tilkendelse af erstatning som følge af arbejdsskade, vurdering af varigt men eller erhvervsevnetab) ikke ensbetydende med, at du også har krav på udbetaling fra Industriens Pension. Årsagen er, at såvel det offentlige som Arbejdsmarkedets Erhvervssikring inddrager andre forhold end de rent helbredsmæssige, når de foretager deres vurdering, så deres tilkendelseskriterier er ikke magen til de udbetalingskrav, der er i Industriens Pension

Det betyder også, at du ikke behøver vente på en afgørelse fra fx din kommune eller Arbejdsmarkedets Erhvervssikring, før du søger om udbetaling hos os.

Dine muligheder for at få et arbejde, som ligger inden for dine evner, uddannelse, alder og muligheder for erhvervsmæssig omskoling, indgår heller ikke i vurderingen. Vi lægger alene vægt på, om dit fysiske eller psykiske helbred betyder, at du ikke vil være i stand til at bestride almindelige forekommende jobs.

Erhvervsevnenedsættelsen skal også være varig. Det betyder, at alle behandlingsmuligheder er udtømte, eller der ikke er udsigt til, at de behandlinger, du har adgang til, kan medføre, at du får en del af din erhvervsevne tilbage.

Den varige erhvervsevnenedsættelse skal være lægeligt dokumenteret. Det vil sige, at der er en læge, der har konstateret og beskrevet de helbredsmæssige problemer, der har ført til, at din generelle erhvervsevne er blevet varigt nedsat med halvdelen eller 2/3 i alle erhverv. Det er først på det tidspunkt, hvor den lægelige dokumentation foreligger (skadestidspunktet), at du eventuelt kan få ret til udbetaling af forsikringen fra Industriens Pension."

Af forsikringsbetingelserne gældende fra den 1/1 2019 fremgår bl.a.:

"§ 7 Engangsudbetaling ved tab af erhvervsevne (invalidesum)

Den forsikrede kan få ret til en engangsudbetaling ved erhvervsevnetab, når den forsikrede erhvervsevne på grund af sygdom eller ulykkestilfælde skønnes varigt nedsat med halvdelen eller mere af den fulde erhvervsevne i forsikringstiden. Det fremgår af pensionsoversigten, om den for-

sikrede er omfattet af forsikringen. Forsikringstiden slutter senest, når den forsikrede når folkepensionsalderen, eller den forsikrede forinden beder om pension i henhold til §§ 10-12.

Det tidspunkt, hvor erhvervsevnen anses for varigt nedsat, er, når det er lægeligt dokumenteret, at erhvervsevnenedsættelsen er varig, og helbredstilstanden ikke kan forventes at blive bedre (skadestidspunktet).

Stk. 2

Forringelsen af erhvervsevnen bedømmes af Industriens Pension under hensyn til den pågældendes helbredsmæssige forhold ud fra en ren lægelig vurdering.

...

8 Pension og betalingsfritagelse ved erhvervsevnetab (invaliderende og præmiefritagelse)

Ret til pension og/eller betalingsfritagelse ved erhvervsevnetab indtræder, når den forsikredes erhvervsevne på grund af sygdom eller ulykkestilfælde skønnes varigt nedsat med 2/3 eller mere af den fulde erhvervsevne i forsikringstiden. Det fremgår af pensionsoversigten, om den forsikrede er omfattet af forsikringen. Forsikringstiden slutter senest, når den forsikrede når folkepensionsalderen, eller den forsikrede forinden beder om pension i henhold til §§ 10-12.

Det tidspunkt, hvor erhvervsevnen anses for varigt nedsat, er, når det er lægeligt dokumenteret, at erhvervsevnenedsættelsen er varig, og helbredstilstanden ikke kan forventes at blive bedre (skadestidspunktet).

Stk. 2

Forringelsen af erhvervsevnen bedømmes af Industriens Pension under hensyn til den pågældendes helbredsmæssige forhold ud fra en ren lægelig vurdering.

...

Stk. 8

I perioden, hvor den forsikredes ydelser bliver opretholdt på grund af betalingsfritagelse i henhold til stk. 1, bliver den forsikrede som udgangspunkt ikke omfattet af eventuelle ændringer af ydelsessammensætningen i pensionsordningen."

Nævnet udtaler:

Klageren blev optaget i arbejdsmarkedspensionsordningen den 1/8 2016. Klageren blev sygemeldt den 3/6 2019 på grund af håndeksem og depression. Den 4/9 2019 ansøgte klageren om udbetaling ved tab af erhvervsevne, og selskabet afviste den 27/4 2020 dækning med henvisning til, at klagerens erhvervsevne af helbredsmæssige årsager ikke var dokumenteret varigt sat ned med mindst halvdelen i alle erhverv. Klageren ansøgte igen om udbetaling ved tab af erhvervsevne den 20/12 2021. Selskabet afviste den 23/2 2022 dækning med henvisning til, at klagerens erhvervsevne ikke var dokumenteret varigt nedsat med mindst halvdelen i alle erhverv. Selskabet indførte et nyt produkt den 1/1 2022, som giver mulighed for udbetaling af

supplerede seniorpension. Den supplerede seniorpension har samme beløbsstørrelse som den månedlige udbetaling ved tab af erhvervsevne. Selskabet tilkendte supplerende seniorpension til klageren fra den 1/1 2022 til den 1/2 2024 med betalingsfritagelse i perioden, hvor den supplerende seniorpension udbetales.

Klageren ønsker udbetaling af ydelser ved tab af erhvervsevne. Han har anført, at han har et erhvervsevnetab på mere end 50 % i forhold til sit tidligere erhverv, og at han derfor er blevet tilkendt seniorpension. Derudover har han anført, at Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har vurderet hans erhvervsevnetab til 75 % i forhold til det bredere arbejdsmarked. Han har anført, at det bør indgå i vurderingen, at det ved ufaglært arbejde ikke er muligt at varetage de nødvendige skånehensyn.

Selskabet har anført, at klageren ikke har ret til invalidesum, invalidepension og betalingsfritagelse, da klagerens erhvervsevne ikke lægeligt er dokumenteret varigt nedsat med mindst halvdelen i alle erhverv. Selskabet har videre anført, at klageren ikke har været i virksomhedspraktik eller anden kommunal arbejdsprøvning, og at det derfor ikke er nærmere undersøgt, i hvilket omfang klageren vil være i stand til at arbejde indenfor det bredere arbejdsmarked under iagttagelse af relevante skånehensyn.

Det fremgår af speciallægeepikrise af 19/6 2019 fra speciallæge i hudsygdomme, at klageren har "moderat til svær skællende håndeksem d.d."

Af ambulantepikrise af 1/8 2019 fra psykiatrisk afdeling på hospital 2 fremgår det, at klageren "opfylder kriterierne for en depressiv enkeltepisode, aktuelt i svær grad uden psykotiske sympt."

Af speciallægeepikrise af 11/2 2020 fra speciallæge i psykiatri fremgår det, at "der foreligger således psykiatrisk set stadig en svært behandlingstrængende depression, som gør ham pt. uarbejdsdygtig i sig selv, samtidig med at de somatiske gener har samme negative indflydelse.

Diagnosen herfra er behandlingskrævende svær depression, behandlingsmuligheder, se det anførte, i første omgang støttende samtaler og medicinsk behandling som endnu ikke har vist den optimale effekt og der prøves nu nyt præparat. Der afventes løbende kontroller på [hospital 1]. Patienten kan under ingen omstændigheder tænkes ind i noget kendt arbejdsmarked for tiden og beskæftigelsesrettet indsats på nuværende tidspunkt er for tidligt/meningsløst jævnfør patientens lidelser, og det anbefales at vende tilbage om 2 til 3 måneder med henblik på om en psykisk bedring skulle være opnået".

Af lægeattest af 17/2 2020 fra hospital 1 til kommunen fremgår det, at "ved sidste besøg var der ikke længere eksemforandringer. Der er ikke noget til hinder for at patienten kan fastholde sin tilknytning til arbejdsmarkedet, men han kan ikke arbejde på den nuværende arbejdsplads i den funktion han har været i. Man bør skifte skummiddel, så der ikke er methyloisothiazolinone i. ... Kan patienten holde sig fra stoffet, kan vi formentlig trappe ud af behandlingen uden af eksemet kommer igen".

Af statusattest af 15/9 2020 fra psykiatrisk afdeling på hospital 2 fremgår det, at "for så vidt angår diagnosen er denne en blanding af en egentlig depression og en tristhed hos patienten over, at han er havnet i en svær social og økonomisk situation. For så vidt angår prognosen er denne formentlig i høj grad relateret til, hvorledes det går med patientens dermatologiske lidelse, da denne og de deraf følgende bekymringer er meget fremtrædende hos patienten. Patienten er aktuelt i psykofarmakologisk behandling og er, så vidt jeg ved, også i dermatologisk behandling. På spørgsmålet om hvorvidt han kan deltage i beskæftigelsesrettet indsats synes hans sjælelige tilstand ikke at være forhindrende herfor. Man bør dog iagttage hans dermatologiske lidelse. Tilstanden er næppe stationær, idet det er forventningen, at patienten vil kunne få det begge. Dette er dog som anført i høj grad afhængigt af resultatet af den dermatologiske behandling".

Af journalnotat af 26/1 2021 fra klagerens egen læge fremgår det, at "eksem i bero på nuværende behandling".

Det fremgår af generel helbredsattest af 6/4 2021 fra klagerens egen læge, at "prognose? Dubia, da han ikke er ude af hans depressive episoder og heller ikke færdig behandlet på Dermatologisk afd. Men han er tildelt 20% invaliditet pga. allergi og der er verserende sag om erstatning/erhvervsevne tab. ... Vurderes det at [klageren] kan deltage i beskæftigelsesrettet indsats? Hans psykiske tilstand gør han ikke kan overskue hans sygdomstilstand, så det vurderes aktuelt at være uden mening. Jeg mener at [hospital 1] hud afdeling skal ind over så han ikke sættes til job indsats det forværrer tilstanden".

Af statusattest af 15/6 2021 fra hospital 1 fremgår det, at "aktuelt er hænderne i en tilstand hvor patienten burde kunne varetage et arbejde på 15 timer om ugen eller mere, men dette er kraftigt afhængigt af hvad arbejdet indebærer. Såfremt patienten har et arbejde, hvor han bliver eksponeret for kontaktallergener, som han er allergisk overfor, eller hvor der er 'vådt arbejde' (dvs. hyppig håndvask eller behov for brug af tætsluttende handsker i længere tid), så vil patienten ikke kunne varetage arbejdet, da det vil medføre forværring af håndeksemet".

Af ambulantepikrise af 7/9 2021 fra hospital 1 fremgår det, at "eksem i ro siden da, men enkelte perioder med begyndende vesikler. Smøring med elocon i et par dage medfører remission".

Af Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse af 12/6 2021 i arbejdsskadesagen fremgår det, at "dit aktuelle tab af erhvervsevne på grund af arbejdsskaden er 75 procent. ... Ud over arbejdsskaden har du fået psykiske gener i form af svær depression".

Af Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse af 2/9 2022 i arbejdsskadesagen fremgår det, at Arbejdsmarkedets Erhvervssikring "har truffet en endelig afgørelse om, at dit tab af erhvervsevne fortsat er 75 %. ... AES skal derfor som udgangspunkt vurdere dine erhvervsmuligheder mere bredt i forhold til arbejdsmarkedet. ... Vi vurderer derfor fortsat, at du burde kunne arbejde inden for det ufaglærte område på 10-15 timer om ugen på trods af dine funktionsbegrænsninger. Vi vurderer, at du aktuelt vil kunne tjene cirka 80.000-120.000 kroner. Vi har lagt

vægt på, at du vil være henvist til ufaglært arbejde. Mange af disse jobs er belastende for din kontakteksem, da der ofte er tale om arbejde inden for rengøring, byggebranchen, renovation og køkken. Det har du vanskeligt ved at klare med dine skånehensyn. Du har derudover en alder, hvor det ikke er forventeligt, at du omstiller dig til en anden branche eller et andet erhverv. Arbejdsskaden har derfor medført, at du står mere begrænset til rådighed for arbejdsmarkedet. Vi er opmærksomme på, at det fremgår af lægeattesten udfærdiget den 15. juni 2021, at lægen vurderer, at du kan arbejde mere end 15 timer om ugen, hvis dine skånehensyn tilgodeses. Oplysningen har ikke ført til en ændret vurdering, fordi vi vurderer, at det er begrænset, hvilket arbejde du kan varetage på det brede arbejdsmarked med dine forudsætninger".

Af forsikringsbetingelsernes § 7 fremgår det, at "den forsikrede kan få ret til en engangsudbetaling ved erhvervsevnetab, når den forsikredes erhvervsevne på grund af sygdom eller ulykkestilfælde skønnes varigt nedsat med halvdelen eller mere af den fulde erhvervsevne i forsikringstiden".

Det fremgår af forsikringsbetingelsernes § 8, stk. 1, at "ret til pension og/eller betalingsfritagelse ved erhvervsevnetab indtræder, når den forsikredes erhvervsevne på grund af sygdom eller ulykkestilfælde skønnes varigt nedsat med 2/3 eller mere af den fulde erhvervsevne i forsikringstiden". Af § 8, stk. 2 fremgår det, at "forringelsen af erhvervsevnen bedømmes af Industriens Pension under hensyn til den pågældendes helbredsmæssige forhold ud fra en ren lægelig vurdering".

Af pensionsvejledningen fremgår det, at "der er tale om en individuel konkret vurdering af, om der er et helbedsbetinget erhvervsevnetab i alle erhverv. ... Dine muligheder for at få et arbejde, som ligger inden for dine evner, uddannelse, alder og muligheder for erhvervsmæssig omskoling, indgår heller ikke i vurderingen. Vi lægger alene vægt på, om dit fysiske eller psykiske helbred betyder, at du ikke vil være i stand til at bestride almindelige forekommende jobs".

Nævnet bemærker, at det efter almindelige forsikringsretlige principper er den, der rejser et krav, som skal bevise rigtigheden og størrelsen heraf.

Efter en gennemgang af sagen finder nævnet, at klageren ikke har bevist, at hans erhvervsevne er varigt nedsat i ethvert erhverv med mindst halvdelen. Nævnet kan derfor ikke kritisere, at selskabet har afvist at udbetale såvel invalidesum (éngangsudbetaling) som helbredsbedingede ydelser.

Nævnet har blandt andet lagt vægt på, at klageren har skånehensyn i forhold til sin dermatologiske lidelse, herunder at blive eksponeret for kontaktallergener, arbejde med hyppig håndvask eller behov for at bruge tætsluttende handsker i længere tid. Nævnet har hertil lagt vægt på, at det af statusattest af 15/6 2021 fra hospital 1 fremgår, at klagerens hænderne aktuelt er i en tilstand, hvor klageren burde kunne varetage et arbejde på 15 timer om ugen eller mere, hvis klagerens skånehensyn tilgodeses.

Nævnet har også lagt vægt på lægeattest af 17/2 2020 fra hospital 1, hvoraf det fremgår, at der ved sidste besøg ikke længere var eksemforandringer, og at der ikke var noget til hinder for, at klageren kunne fastholde sin tilknytning til arbejdsmarkedet.

Nævnet har videre lagt vægt på, at det af statusattest af 15/9 2020 fra psykiatrisk afdeling på hospital 2 fremgår, at prognosen formentlig i høj grad relaterer sig til, hvorledes det går med klagerens dermatologiske lidelse, og at klagerens tilstand næppe er stationær, idet det er forventningen, at klageren vil kunne få det bedre.

Nævnet har tillige lagt vægt på, at klageren ikke er blevet arbejdsprøvet, hvorfor det ikke er nærmere undersøgt, i hvilket omfang klageren vil være i stand til at arbejde inden for det bredere arbejdsmarked under iagttagelse af relevante skånehensyn.

Ankenævnet for Forsikring

23.

98690

Nævnet har herudover lagt vægt på, at det fremgår af pensionsvejledningen om vurderingen af erhvervsevnetabets størrelse bl.a., at "Dine muligheder for at få et arbejde, som ligger inden for dine evner, uddannelse, alder og muligheder for erhvervsmæssig omskoling, indgår heller ikke i vurderingen. Vi lægger alene vægt på, om dit fysiske eller psykiske helbred betyder, at du ikke vil være i stand til at bestride almindelige forekommende jobs".

Nævnet bemærker, at klageren med virkning fra den 1/10 2021 er blevet tilkendt seniorpension i kommunalt regi, og at selskabet har bevilget supplerede seniorpension og betalingsfritagelse til klageren fra 1/1 2022 i henhold til § 8, stk. 9, i de nye forsikringsbetingelser af 1/1 2022.

Det, som klageren i øvrigt har anført – herunder at Arbejdsmarkedets Erhvervssikring i arbejdsskadesagen har truffet en endelig afgørelse om, at klagerens erhvervsevnetab er 75 % i forhold arbejdsskadelovens erhvervsevnetabskriterium – kan ikke føre til andet resultat.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Jens Kruse Mikkelsen

formand